

Handleiding: jaagprotocol roofvogels

Jaap van Dorst en Stef Kooijman

Een jaagprotocol start als een roofvogel jagend wordt gesignaleerd. Het protocol kan bij een jagende vogel direct starten en bij een zittende vogel zodra deze opvliegt. Het protocol stopt zodra een vogel gedurende vijf minuten geen jaaggedrag meer vertoont, een succesvolle stoot heeft verricht, de vogel uit het gezichtsveld verdwijnt of na tien minuten jaagtijd. Als de tijdslimiet bereikt is, wordt een nieuw protocol voor dezelfde jagende vogel gestart.

Het gedrag van de roofvogel wordt ingesproken. Zodra een nieuwe gedraging start, wordt deze benoemd. De voorkomende gedragingen staan in Tabel 1.

Tabel 1: Gedragcodes jaagprotocol en beschrijving

Gedrag (Code)	Toelichting
Vliegen (V)	Zwevend op gelijke hoogte blijvend door af en toe met zijn vleugels te slaan om geen snelheid te verliezen
Overvliegen (Ov)	Hoog en snel langs vliegend
Bidden (B)	Op een plek klapwiekend blijven hangen
Habitatwissel (H)	Verplaatsing naar ander perceel, altijd nieuw gewas/vegetatie noemen
Interactie (I)	Reactie op andere aanwezige vogels/dieren; als zijnde geen jaaggedrag (bijv. Uitval naar concurrent)
Zitten (Z)	
Stoot mis (S-)	Een niet succesvolle stoot waarna de vogel direct doorgaat met jagen
Stoot raak (S+)	Een succesvolle stoot waarna de vogel aan de grond blijft en begint te eten of als hij met een prooi wegvliegt
Stoot onbekend (S?)	Als het niet duidelijk is of een stoot succesvol was
Encounter (E)	Maakt plotselinge kleine of grote manoeuvre, alsof de vogel een prooi ziet, maar stoot uiteindelijk toch niet; komt dus niet aan de grond

Noteer per protocol: protocolnummer, datum, locatie, tijdstip, observatietijd (seconden), waarnemer, soort roofvogel, sekse (man/vrouw), leeftijd (jong/jongvolwassen/volwassen), prooi-soort bij succesvolle stoot (muis/zangvogel/haasachtige), overige aanwezige roofvogelsoorten, vegetatietype en gemaaid of geoogst (ja/nee) ingesproken.

Noteer weersomstandigheden: temperatuur (°C), windkracht (km/h), bewolking (helder/licht bewolkt/bewolkt), neerslag (ja/nee) om het uur, deze gelden voor alle uitgevoerde protocollen binnen dat uur. Plotselinge veranderingen in de weersomstandigheden worden direct vermeld.

Het jaagsucces wordt uiteindelijk bepaald door het aantal (succesvolle) stoten. Wij werken de protocollen zelf uit, deze kunnen opgestuurd worden naar stef.kooijman@hvhl.nl

